

ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ • ОБЛАСТ РУСЕ

7150 Две могили, бул. "България" 84, тел./факс 08141/2254, e-mail: dvetogili@mbox.digsys.bg

**ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ
2007-2013 г.**

I. Увод

Законът за регионално развитие, в сила от 20.02.2004 г. формулира "Регионалното развитие" като процес на формиране и осъществяване на политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на административно-териториални единици, обединени в райони за планиране на територията на Република България. Общинският план за развитие е средносрочен документ, определящ целите и приоритетите за развитието на общината, както и финансовите ресурси за неговата реализация

Във връзка с присъединяването на нашата страна към Европейския съюз ще бъде разработен Национален план за регионално развитие за периода 2007-2013г. Това е продиктувано и от провеждане на нова политика за преодоляване на регионалните диспропорции; намаляване броя на общините, достигнали критично равнище на бедност, безработица, обезлюдяване, екологични неблагоприятия, социални и етнически напрежения с цел постигане на хармонично, балансирано и трайно икономическо развитие.

Община Две могили има разработена стратегия за периода 2003-2004 год., която е актуализирана за периода 2005-2007 година.

Общинският план за регионално развитие е разработен съгласно Закона за регионално развитие и с предвижданията на Областния план за регионално развитие.

Целите, които се поставят с разработването на Общински план за регионално развитие са:

1. Формиране на цялостна дългосрочно ориентирана и ресурсно осигурена политика на общината, основана на местните интереси и приоритети.

2. Интегриране на община Две могили в Областния план за регионално развитие и оттам в Националния план за регионално развитие.

За постигането на двете основни цели е необходимо разработването на стратегия, насочена към:

- създаване на оптимална икономическа среда за пълноценна трудова заетост, съответстваща на професионалната квалификация на населението;
- изграждане на ефективна инфраструктура и комуникации;
- качествено и достъпно образование и здравеопазване;
- активно участие на гражданите в местното самоуправление;
- прозрачност на местното самоуправление;
- създаване на оптимални условия за развитие на селското стопанство, местната икономика, културата и туризма.

Със заповед на кмета на общината е сформирана комисия за разработване на настоящия общински план за регионално развитие, определени са правомощията и задълженията на членовете ѝ, както и срока и контрола по изпълнението.

Общинският план за регионално развитие се разработва от общинска администрация – Дирекция “Регионално развитие, маркетинг и предприемачески фондове” със съдействието на общински съвет, ОС ”ЗГ”, местни юридически и частни лица.

По данни от приложената система от социално-икономически и демографски показатели на Наредбата за районите за целенасочено въздействие /обнародвана в края на 2004 г./, община Две могили се определя като изостанал селски район. В област Русе в райони със специфични проблеми и приоритети, попадат и 7-те общини – Борово, Бяла, Две могили, Иваново, Сливо поле и Ценово. Тези общини са с преобладаващ селски начин на живот, специализация в развитието на селското и горско стопанство, характеризират се с ниска степен на развитие на икономическата база, високо равнище на безработица, ниски доходи на населението и обезлюдяване.

II. Анализ на ситуацията.

Географска характеристика и природни ресурси

Община Две могили е разположена в източната част на Дунавската хълмиста равнина върху площ от 345 кв.км. Заема 13,1 % от територията на Русенска област и 0,3% от тази на цялата страна. Територията ѝ се състои от землищните граници на 12 населени места: селата Баниска, Батишница, Бъзовец, Каран Върбовка, Кацелово, Могилино, Острица, Помен, Попелина, Широково и Чилнов. Неин административен център е град Две могили. Той се намира на 32 км на юг от град Русе. Разположен е от двете страни на жп линията Русе - Горна Оряховица. Община Две могили граничи с общините Иваново, Борово, Опака, Попово и Бяла.

Заема територията на обширно заравнено лъсово плато, характеризиращо се предимно с равнинен релеф, на места прорязан от дълбоки къси долове. Геоложкият строеж е изграден от два вида строителни почви – отски варовици и комплекс от лъсовидни отложения. Намира се в заетръсен район. Горният почвен слой, който е обработваема почва е предимно чернозем. Под влияние на ерозивните процеси са разпространени тъмносиви и сиви горски почви, а по поречията на реките има алувиално-ливадни почви.

Община Две могили попада в областта на умереноконтинентален климат и според климатичното райониране в България тук има най-добре изразена континенталност на климата: горещо лято, студена зима, големи годишни амплитуди на температурата, подчертан летен максимум на валежите. Средната годишна температура е +12°C. През последните десетилетия на този век се забелязва общо затопляне на климата, респективно и за община Две могили. Преобладаващите ветрове с почти еднакъв дял са североизточните и югозападните.

Цялата територия на общината е дълбоко дренирана. Водата под повърхността на терена е на дълбочина 25 м. Това са води в малки количества с временен характер. Подземни води няма. Градът е водоснабден през 1952г., с което се решава проблема с водата.

Преобладаваща растителност на територията на общината са широколистни дървета – тополи, акация, клен, дъб, габър, бряст, липа, леска, бреза и др. Горите са били култивирани. След демократичните промени и реформа в селското стопанство, горите се връщат на собствениците им и по-голяма част от тях се изсичат.

Животинският свят в района е представен от елени, сърни, диви свине, зайци, фазани, яребици и катерици (по данни на Ловно-рибарско дружество). Освен полезния има и вреден дивеч: вълци, лисици, чакали, срещат се и язовец, белка, дива котка, полска мишка.

През общината преминават реките Черни и Бели Лом, които са потенциален източник за поливане на обработваемите земеделски земи. На границата между селата Баниска и Копривец е построен най-големият язовир в област Русе - язовир Баниска.

Характерна особеност на община Две могили е красивата и екологически чиста природа, съчетана с богато културно – историческо наследство. Красивите местности и паметници на културата, както и природните забележителности я правят привлекателна за любителите на познавателния туризъм. Тези фактори, заедно с благоприятното местоположение на общината обуславят развитието на туризма не само с локално, но и с национално и международно значение.

Община Две могили разполага с 80 ха защитена територия – пещерата Орлова чука, обявена за природна забележителност със Заповед №2810/10.10.1962 на Председателя на Главно управление на горите при Министерски съвет, ДВ бр.56, 1963г.

Две могили като селище съществува още от дълбока древност. Първи сведения за него са намерени в предверието на пещерата Орлова чука край село Пепелина. Това са каменни и керамични оръдия на труда датиращи към 4 000 година пр. Хр. Селището има своя средновековна история и се съхранява през турското робство. След Освобождението благодарение на благоприятното си географско разположение и изграждането на жп линия Русе-София, Две могили се разраства и през 1969 г. е обявен за град.

Общината е от IV функционален тип. Към края на 2004 г. населението наброява 11 628 души, в т.ч. 4 739 души за гр. Две могили. От общия брой на населението 5 693 са мъже и 5 935 жени. То представлява 0,15% от населението на страната и 4,16% от населението на област Русе. Гъстотата на населението е 34,1 д/кв.км.

Население в община Две могили

Години	Постоянно население	в т.ч. мъже	в т.ч. жени
2001	12 171	5 963	6 208
2002	12 047	5 904	6 143
2003	11 871	5 789	6 082
2004	11 628	5 693	5 935

Таблица 1

Тенденцията на намаляване на населението се засилва и се дължи на отрицателния естествен и механичен прираст. Във всички населени места на общината с изключение на с. Острица и с. Могилино населението с постоянен адрес намалява. Демографският проблем, характерен за цялата страна е налице и в община Две могили, а именно сериозно застаряване на трудоспособното население, отрицателен естествен прираст, вътрешна миграция и емиграция. На фона на бързото намаляване на общия брой на населението в общината протичащите демографски процеси ще доведат до обезлюдяване на определени села. Това е сериозен проблем и е необходимо да се предприемат мерки за възраждане на българското село и подобряване на условията за живот в него.

Броят на родените деца през 2002 г. е 76, през 2003 – 98, а през 2004 г. намалява на 78 деца. Броят на починалите бележи тенденция на намаление, съответно: 2002 г. – 270 души, 2003 г. – 257 души и 2004 г. – 198 души. Въпреки това естественият прираст е отрицателен. Към края на 2004 г. той е -1,03%. По данни на НСИ естественият и механичен прираст на населението в община Две могили е както следва:

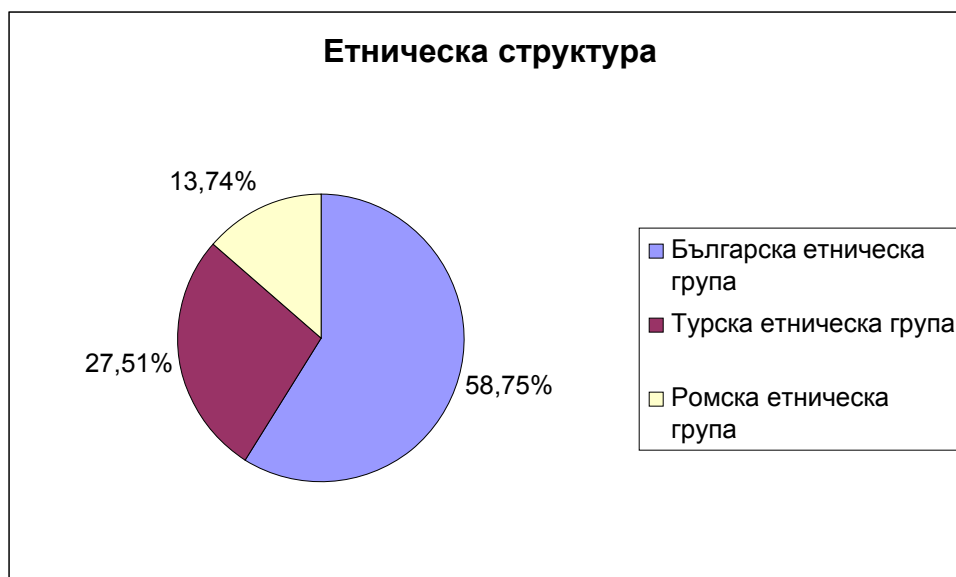
Години	Общ прираст	в т.ч.	
		Естествен	Механичен
2000	-80	-175	95
2001	-151	-168	17
2002	-40	-47	7
2003	-117	-141	24

Таблица 2

По отношение на половата структура в общината преобладаващото население е от женски пол.

Възрастовата структура е сравнително благоприятна. Населението в трудоспособна възраст е 52,22%, в подтрудоспособна възраст е 17,42%, а в надтрудоспособна възраст – 30,36%. Тенденцията през последните 3 години е увеличаване дела на населението в трудоспособна възраст и намаляване дела на населението в подтрудоспособна и надтрудоспособна възраст.

Община Две могили се характеризира със специфична етническа структура. Преобладава населението от българската етническа група – 58,75%.

Графика 1

1. Стопански сектор – развитие на селското стопанство, промишлеността и туризма.

Икономическото развитие на община Две могили е под силното влияние на общите за страната негативни процеси, настъпили след 1990г. :

- продължителен и болезнен преход към пазарно стопанство
- значителен спад на производството
- рязко съкращаване на инвестиционните процеси
- липса на свежи капитали
- съществено свиване на потреблението
- тежко финансово състояние на голяма част от икономическите структури

Основните проблеми в икономическото развитие на община Две могили са:

- рязко свиване на производствената програма на промишлените предприятия
- забавяне на аграрната реформа, както и ниски изкупни цени на селскостопанската продукция

- значително увеличаване на равнището на безработица
- неизяснена политика по отношение на трайните насаждения

Важен отрасъл в структурата на общинската икономика е селското стопанство, имащо структуроопределящо значение, следвано от индустрията. Производството на селскостопански стоки през 1999 г. представлява 68% от бруто продукцията, като са ангажирани 52% от заетите. През 2003 г., макар и да спада аграрното производство до 45% от общата продукция, тази промяна е относителна и се дължи на промяната в другите сектори, които произвеждат големи обеми продукция.

Отрасловата структура е представена в Таблица 3.

	Брой единици	Бруто продукция (хил.лв)	Нетни приходи (хил.лв)	Брой заети лица	ДМА (хил.лв)
О Б Щ О	184	16 308	20 453	1 125	11 988
Селско, ловно и горско стопанство	16	7 371	7 588	431	5 104
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	10	4 480	4 386	186	4 253
Производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло	5	919	962	90	659
Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили	78	1 380	4 704	223	747
Хотели и ресторанти	27	157	506	59	41
Транспорт, складиране и съобщения	24	1 187	1 297	50	393
Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги	6	41	41	17	8
Здравеопазване и социални дейности	5	89	89	18	-
Други дейности, обслужващи обществото и личността	4	35	35	5	0

Таблица 3

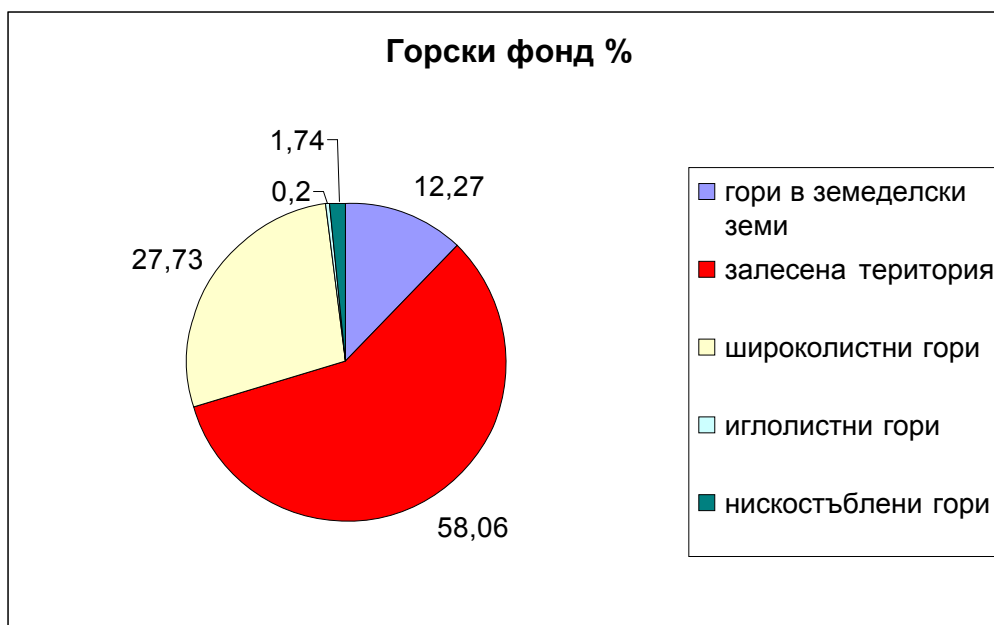
А. Селско стопанство

Община Две могили е община с аграрен облик. Тя е разположена на територия от 315 371,845 дка. Повече от половината (188 576 дка или 59,8%) е обработваема земя - ниви и други посевни площи при 53% средно за страната. Изоставената земеделска земя е 5 033,583 дка или 1,6%. Това е по-малко в сравнение с област Русе – 4% и със страната – 10-12%.

С малък дял са трайните насаждения – лозя (2 724,724 дка) и овощни градини (1004,186 дка), които не влияят реално на икономиката на общината. 24,3% (76 567,953 дка) от територията на община Две могили са горски масиви. Те се стопанисват от Държавно Лесничейство – гр. Бяла. Горският фонд е разпределен както следва:

Гори	Процент
Гори в земеделски земи	12,27
Залесена територия	58,06
Широколистни гори	27,73
Иглолистни гори	0,2
Нискостъблени гори	1,74

Таблица 4

Графика 2

1) Растениевъдство

Посевните площи по групи култури по стопански години са представени в табл.4, табл.5 и табл. 6

Стопанска 2002/2003 г.

Култура	Дка
Царевица/зърно/	25 120
Овес/зърно/	470
Люцерна/стара/	7500
Люцерна/нова/	75
Фуражен грах	200
Зелен фасул	5
Рапица	3165
Полски домати	56
Краставици полски	20
Кориандър	3000
Пшеница	45 966
Ечемик	18 987
Слънчоглед	41 700

Таблица 5

Стопанска 2003/2004 г.

Култура	Дка
Царевица/зърно/	20 668
Овес/зърно/	180
Пшеница	55 900
Ечемик	20 860
Слънчоглед	41 030
Рапица	1800
Кориандър	2900
Люцерна/нова/	2800
Фуражен грах	235
Фий	26
Силажна царевица	800
Тритикале	300

Таблица 6

Стопанска 2004/2005 г.

Култура	Дка
Пшеница	61 970
Рапица	1100
Ечемик	16 363

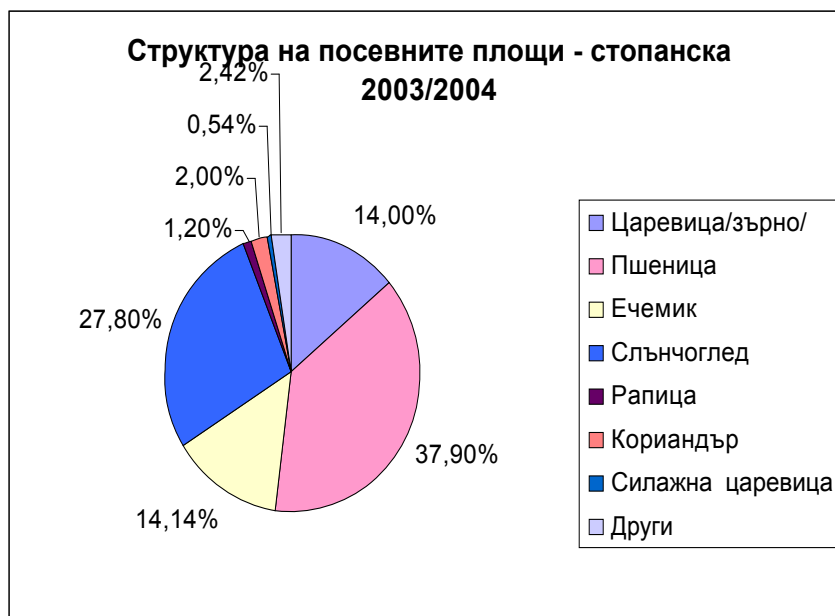
Таблица 7

Тенденцията, която се наблюдава през последните три стопански години е увеличаване на посевната площ на пшеницата от 45 966 дка през 2002/2003 г. на 61970 дка през 2004/2005 г.

В община Две могили преобладаващите земеделски култури са пшеница (37,9%), слънчоглед (27,8%), царевица (14,0%), и ечемик (14,14%). Средният добив от декар през 2004 г. на културите с най-висок дял в общото производство са както следва:

Селскостопанска култура	Среден добив от декар
Царевица	700
Пшеница	500
Ечемик	420
Слънчоглед	300

Таблица 8

Графика 3

През последните няколко години на територията на общината се отглеждат и някои нетрадиционни за района селскостопански култури като рапица, фий, кориандър и др.

В сравнение с останалите направления в земеделието, при лозарството се наблюдава сериозен спад през последните 10 години. Основна причина за това е: възстановяване на собствеността върху изградени лозови масиви, които бяха раздробени на парцели от 0.5 до 1.5 дка и впоследствие занемарени и изоставени.

Зеленчукопроизводството на територията на общината не може да се развие и да достигне предишните обеми на производство, поради липсата на работещи преработвателни предприятия (в резултат на неуспешна приватизация комбинатът в с. Бъзовец преустанови дейността си) и проблеми с напояването на площите. По тези причини зеленчукопроизводството днес се развива върху малки площи, предимно от дребни земеделски стопани за собствени нужди. Оранжерийното производство в общината не е развито.

Упадъкът на напояването се дължи на негативните последици на структурната реформа в земеделието – раздробяване на поливните площи след възстановяване собствеността върху земеделските земи, навлизането на голям брой производители в земеделието, разпродадена и унищожена техника за напояване. Други фактори, които ограничават развитието на поливно земеделие са липса на достатъчен капитал у земеделските производители за финансиране на напояването, което не е основна земеделска дейност, нестабилни земеделски производствени субекти, неразвит пазар на земеделската продукция, който обуславя екстензивния характер на производството.

Независимо от раздробеността на земеделските имоти и ниската степен на окрупняване 9-те кооперации в общината обработват 62% от земеделските земи, едноличните търговци и дружества – 17%, а физическите лица – 21%.

- ЗКПУ “Филип Тотю”-гр. Две могили - 20718 дка.
- ЗКПУ “Орлова чука”-с. Пепелина - 8700 дка.
- ППК “Единство”-с. Чилнов - 7200 дка.
- ППК “Успех”-с. Батишница - 18000 дка.
- ППК “Зора”-с. Каран Върбовка - 15300 дка.
- ППК “Надежда”-с. Кацелово - 18700 дка.
- ППК “Труд”-с. Помен - 6700 дка.
- ППК “Бъзовец”-с. Бъзовец - 6924 дка.
- ППК “Баниски лом”-с. Баниска - 15295 дка.
- ЕТ “Самара-П”-с. Помен 5400 дка.
- “Интертранс”ЕООД-с. Острица - 8650 дка.
- “Агромодел”-с. Кацелово - 3000 дка.
- “Делта агро”-с. Могилино - 4000 дка.
- ЕТ “Земеделска къща”-с. Бъзовец - 3500 дка.
- ЕТ “Краси-Р”-с. Бъзовец - 1800 дка.
- ЕТ “Агропет”-гр. Две могили - 3000 дка.
- “Медик”АД-с. Широково - 2000 дка.
- Земеделски производители - 39689 дка.

Данните за заетостта, които дава агростатистиката, очертават следната картина към края на 2003 г.: общият брой постоянно заети в този сектор е 327, в т. ч. мъже – 245 и жени – 82. Данните на заетите по пол ни дават възможност да направим извода, че заетите жени представляват около една четвърт от общата съвкупност на заетите.

Увеличаването на механизацията в общината се дължи на защитени инвестиционни проекти за техника по програма САПАРД – закупуване на зърнокомбайни от най-висок клас и високопроизводителни трактори с прикачен инвентар за кооперациите в общината на обща стойност 2 225 455,40 лв.

Голямата разлика в цените на земеделската продукция от една страна и фуражите, услугите и техниката, от друга страна, правят непривлекателен отрасъла. Забелязва се тенденция на оттегляне на висококвалифицираните кадри със специалности, свързани със селското стопанство – агрономи, инженери по механизация на селскостопанска техника и аграрикономисти от пряка заетост в земеделското производство и пренасочването им към други дейности, съпътстващи земеделското производство, както и реализация на същите извън пределите на общината. Причина за това са липсващите благоприятни условия за труд и атрактивно заплащане. Освен това кооперациите и арендаторите не предлагат работни места за квалифицирани кадри. В следствие на тези фактори образователно-квалификационното равнище на заетите в този сектор е крайно незадоволително, което влияе негативно върху ефективността на производството в отрасъла, спазването на технологичните процеси, въвеждането на модерни технологии. Това е и причината за недостатъчно усвояване на средствата по финансиращи програми и фондове. Ако съществуващото положение не се промени, това ще бъде фактор, ограничаващ достъпа на земеделските производители от общината до мерките които ЕС предвижда за развитие на земеделието.

За възстановяване, стабилизиране и развитие на отрасъла и земеделското производство е необходимо да се създаде икономическа обстановка, да се подпомогне изграждането и утвърждаването на браншови съюзи на производителите, които с участието на държавното управление да защитават интересите на производителите.

2) Животновъдство

От Табл. 9 се вижда, че животновъдството в община Две могили е ориентирано към отглеждане на домашни птици, овце, крави и кози. Данните са за периода 2002 - 2004 година. Наблюдава се тенденция на намаляване на броя на млечните крави, свинете, конете и птиците и увеличаване на броя на отглежданите пчелни семейства. Броят на останалите видове животни варира през трите години и е необходимо да се разглежда по-дълъг период, за да се отчете тенденция.

Животни	2002	2003	2004
Крави	3860	3800	3450
Овце	6860	6490	6880
Кози	3430	3660	3200
Свине	2680	2290	1820
Коне	1026	955	730
Кучета	810	810	1320
Птици	45000	41040	40244
Зайци	н.д.	н.д.	2000
Биволи	2	2	4
Пчелни семейства	3143	3650	4633

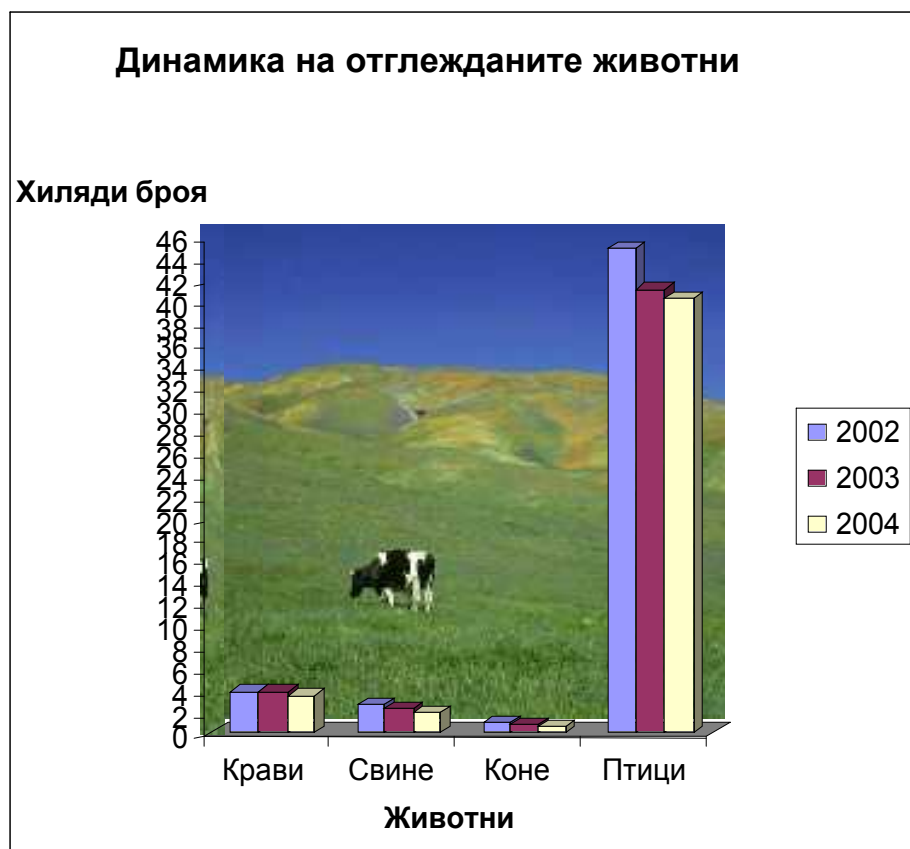
Таблица 9

Най-чувствително е намалението на отглежданите свине и коне, съответно с 32% и 28,8%. Броят на отглежданите млечни крави и птици намалява за периода 2002 – 2004 г. с по 10, 6%.

Тази негативна тенденция се дължи на комплекс от причини – резки промени в изкупната цена на млякото и свинското месо, високите цени на фуражите и др.

Най-сериозен ръст се наблюдава при пчелните семейства, където увеличението спрямо 2002 год. е с 47%.

Графика №3 показва динамиката на отглежданите свине, коне, крави и птици за периода 2002 – 2004 година.

Графика №4

През следващия период се налага реструктуриране на млечните ферми в посока на окрупняване, подобряване на условията за отглеждане на животните и породния състав, предвид изискванията на ЕС пред подотрасъла.

На територията на община Две могили има 9 рибарника.

Преработващите животинска продукция мощности в общината включва 1 кланица.

Б) Промисленост

1. Описание на ситуацията

В периода 1997-2000 г. голяма част от националната, респективно регионалните икономики бяха реструктурирани. Пазарните отношения промениха съществено отрасловата структура.

Икономическият растеж се асоциира с произведения Брутен Вътрешен Продукт (БВП). Произведеният БВП на глава от населението в община Две могили през 2001 г. е 1740,47 лв. За сравнение в община Русе същият е 3354,12 лв., а в България – 3754 лв. От данните за 2001г. е видно, че произведения БВП на глава от населението в общината е около 2 пъти по-малко от равнището му на национално ниво. За съжаление измерванията на БВП на равнище общини все още се предприемат рядко от НСИ и не е възможно да се определи тенденция за равнището на БВП на глава от населението в община Две могили.

В таблица 10 е предоставена статистическа информация за бруто продукцията и за ДМА на територията на общината.

Показател	1999 г.	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.
Бруто продукция /хил. лв./	7 905	9 707	13 286	15 284	16 308
Дълготрайни материални активи	3 343	4 809	6 328	8 038	11 988

Табл. 10

Положителна е тенденцията на увеличаване на двата показателя – на бруто продукцията с 2,06 пъти, а на ДМА – с 3,6 пъти. Тя свидетелства за развитие на местната икономика и за обновяване на материалната база.

През 2003 г. спрямо 1999 г. нетните приходи от продажби в община Две могили са се увеличили с 48 %.

Нетни приходи от продажби по общини в област Русе, хил. лв

Нетни приходи от продажби	1999 г.	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.
Борово	7 944	8 196	11 019	12 781	13 667
Бяла	31 588	34 560	50 464	55 918	57 730
Ветово	33 809	44 071	53 121	57 912	63 246
Две могили	10 556	12 948	16 905	20 335	20 453
Иваново	25 449	30 937	35 241	42 623	51 447
Русе	1 212 248	1 306 190	1 366 412	1 552 904	1 847 372
Сливо поле	14 213	27 673	19 449	19 220	26 425
Ценово	5 662	5 755	6 479	7 130	7 978

Таблица 11

От общо 158 предприятия през 1999 г. 139 са с персонал до 10 души, 14 са с персонал от 11 до 50 души, а само 5 са с персонал от 51 до 100 души. През 2003 г. положението не е променено коренно с изключение на увеличаване на предприятията до 10 души на 163. Предприятията с персонал от 51 до 100 души се увеличават с две, т. е. стават 7. Тези данни говорят, че в община Две могили преобладават малките предприятия, което не е добра основа за стабилна и устойчива икономика. Проблемите им са свързани с капацитета за преработка и анализ на информацията, степента на подготвеност на мениджмънта, възможностите за осигуряване на необходимия финансов ресурс. Членството на България в ЕС ще постави на изпитание малките и средните предприятия. Те нямат капацитета и възможностите на големите фирми за адекватна предварителна реакция. Затова следва да бъдат подпомогнати от специално насочена общинска и държавна политика.

Структуроопределящите отрасли на промишлеността в община Две могили са хранително-вкусовата промишленост – 27,4% от общата бруто продукция, сектор услуги 18% и подотрасъл “Текстил” с 5,6%. В област Русе община Две могили е с най-силно развита хранително-вкусова промишленост.

В икономиката на общината преобладава частният сектор. Общият брой фирми през 1999 г. е 158, а през 2003г. - 184. 80% от тях са частни. 29 са общинските фирми, а държавните – 8.

Чуждестранните инвеститори в общината са малко. Те са:

- “ИТАЛ УУД” ООД – Италия;
- “Глоуб Индъстрийз” – Ливан;
- “Органика – България” ЕООД – Полша;

Като неразделна част от икономиката на страната, общинската промишленост е сериозно засегната от развиващите се през последните години негативни процеси, особено като се има предвид обстоятелството, че голяма част от предприятията насочваха продукцията си към бившите социалистически страни. В резултат от това рязко спадна производството в редица структуроопределящи предприятия – машиностроене, текстил и др. След промените през 1989г. цехове на големи предприятия като КТМ-Русе, “Петър Караминчев”, “Найден Киров”, “Георги Димитров”, “Арда”, “Дунарит” и др. бяха закрити. След приватизация част от сградният фонд премина в ръцете на нови собственици. Друга част не се използва и поддържа.

След извършване на работническо-мениджърската приватизация на общинските предприятия се създадоха фирмите “Жокей” ООД и “БКС - 97”-ООД. Фирма “Жокей” – ООД запази предмета на дейност и се занимава с шивашко производство. В момента във фирмата работят около 150 души, а произвежданата продукция е изцяло за външния пазар. Приватизацията на “БКС – 97”-ООД бе прекратена и предприятието отново е общинско.

“Русенската корабостроителница”, собственик на бившия завод “Автоматика” разполага с една производствена площадка и осигурява около 10 работни места.

Бившият цех за селскостопанска техника е оборудван за производство на дърводелски изделия и осигурява около 15 работни места.

Фуражният цех в гр. Две могили е приватизиран, като основен собственик е фонд “Св. София”. Съществуващата материална база е много добра, но поради неблагоприятни пазарни условия предприятието работи с намален капацитет на производство, осигурява около 20 работни места.

Цех “Дунапрен” с. Батишница смени много собственици и в настоящият момент полски инвеститори влагат средства в производството. “Органика – България” ЕООД, с. Батишница е най-големият производител на дунапрен в Северна България и там работят около 80 души. В двора на цеха в самостоятелна сграда “Глоуб Индъстрийз” произвежда ергономични дюшеци, възглавници и матраци, където са заети 18 души.

Фирма “Агро” ООД – гр. Русе закупи склад за съхранение на селскостопански препарати и торове, който е основна база в Североизточна България.

Консервният комбинат в село Бъзовец, който дълги години имаше добри позиции на пазарите в Източна Европа и България и осигуряваше десетки работни места в настоящия момент не функционира, а създадената база се руши. Закупен е от частни инвеститори и не се стопанисва от общината.

Предприятие “Зора” в град Две могили след приватизацията запази основната си дейност по изкупуване и съхранение на зърно със заети 11 работни места. Материалната база е запазена, но не функционира пълноценно.

Съществуващата в гр. Две могили винарска изба бе продадена на частни инвеститори. Базата е в добро състояние.

Хранително-вкусовата промишленост е представена от частни и кооперативни фирми. Производството на хляб и хлебни изделия се осъществява от 11 фурни за хляб. Фирма “Великови” ООД гр. Две могили произвежда захарни и сладкарски изделия и осигурява работа на над 100 човека. Собствениците ѝ изградиха мелница, с продукцията от която ще бъдат покрити нуждите от брашно на фирмата и хлебопекарните.

Търговското обслужване на населението се осъществява в по-голямата си част от еднолични търговци. В гр. Две могили има изграден общински пазар, а по населените места са определени пазарни дни.

Собствениците на моторни превозни средства се обслужват от 7 броя бензиностанции: гр. Две могили – 4 броя, с. Кацелово – 1 брой, с. Широково – 1 брой, с. Батишница – 1 брой. Изградени са и функционират 3 броя газ станции: гр. Две могили – 2 броя, с. Батишница – 1 брой.

Наличието на индустриално производство, което не е свързано със селското стопанство, диверсифицира общинската икономика и я прави по-устойчива на сезонни, циклични и други рискове.

В) Туризм

1) Описание на ситуацията

Характерна особеност на община Две могили е красивата екологично чиста природа съчетана с богато културно-историческо наследство. В близкото минало се отделяше недостатъчно внимание на природните дадености и благоприятните възможности за развитието на селски и екотуризъм. Днес община Две могили активно участва в проекти, целящи популяризирането на тези два вида туризъм.

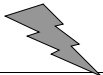
Към основните предпоставки за развитието на туризма спадат:

- ◇ Природна забележителност – пещера Орлова чука. Намира се в скален масив край село Пепелина по поречието на река Русенски Лом. Дълга е 13 500 метра и по този признак се нарежда на второ място в страната. Откриването ѝ става случайно през 1941 г. Пещерните галерии изпъстрени с множество сталактити, сталагмити и сталактони я правят една от най-красивите пещери в България, привлекателна за многобройните туристи от страната и чужбина. В галериите ѝ живеят над 15 пещерни вида. В скалните галерии се размножава и вида писклив прилеп, който е уникален за цяла Европа. Разработен е проект за опазване на биоразнообразието в пещерата, който се финансира от европейски фондове.
- ◇ Местността “Стар Бъзовец” край с. Бъзовец – създадена е туристическа база, която през последните години не се поддържа, но има предпоставки за развитието ѝ – красива природа, естествен водоизточник, гора.
- ◇ Лесопарк “Аязмото” в с. Каран Върбовка, отреден с Решение № 4351/28.12.1971 г. на Министерството на горите, разположен върху 3483 дка залесена площ, уникален с природната си красота, съчетана с лечебна минерална вода. В красивата долина се намира манастирът “Света Марина”, посещаван от вярващи от региона и страната. Тук е единственият минерален извор в област Русе. В околностите на селото е местността “Бобов дол”, в която се намират вековното дърво и стар кладенец. Дървото е обявено за защитен обект със Заповед № 343 /04.07.1978 година на КОПС и е с ДР №987. Това е дъб от вида Зимен дъб, височината му е около 25 метра, а обиколката на ствола – 4.16м. В съседната местност “Дял Сърш” също има десетки вековни дъбове, габъри и круши.
- ◇ Язовирът в с. Баниска, най-голям в Русенска област предлага отлични възможности за риболов и развлекателен туризъм.
- ◇ Паметникът и къщата-музей на Филип Тотю – борец за национално освобождение, наричан от народа “хвърковатия войвода”. В гр. Две могили до църквата “Света Троица” се намира и гробът на Филип Тотю. През 1973 година в центъра на град Две могили признателните потомци издигат величествен паметник.
- ◇ Паметници, построени в чест на загиналите в Балканската и Отечествената война, в Руско-турската освободителна война.

SWOT – анализ на стопански сектор

<u>Силни страни</u> 	Оценка
1. Благоприятно географско положение – през територията на общината преминава транспортен коридор №9 – потенциал за бърза и по-евтина реализация на земеделска продукция.	5
2. Добри природни условия – черноземни почви, умерен климат, добре изразена хидрографска мрежа, която дава възможност за добро водоснабдяване, за напояване, за развитие на рибното стопанство и рекреацията.	5
3. Екологично чиста природа.	4
4. Голям относителен дял на обработваемата земя, нисък дял на ерозиралите земи.	4
6. Добра техническа база в земеделските кооперации.	4
7. Наличие на разнообразни квалифицирани кадри, наличието на производствен опит и традиции в селското стопанство.	3
8. Висок среден добив от декар.	3
9. Наличие на НПО, работеща в различни сфери на гражданското общество.	2
10. Разположение на общината в район за трансгранично сътрудничество.	3
12. Добри условия за инвестиции-наличие на свободни и евтини терени за строителство, трудови ресурси, изградена инфраструктура (жп гара, автомобилен транспорт и комуникации).	5
13. Развита транспортна инфраструктура;	3
15. Добри позиции на големите частни предприятия на вътрешния и международните пазари.	4
16. Приключено реструктуриране и приватизация на съществуващите държавни предприятия.	2
17. Съхранената разнообразна природа, богатото биоразнообразие, природна забележителност Орлова чука, както и исторически и архитектурни паметници правят общината интересна за туристите при възможност за продължително използване.	5
<u>Слаби страни</u> 	Оценка
1. Остарели технологии, амортизирани ДМА.	4
2. Лоша информираност на земеделските стопани относно възможностите им за финансиране и кредитиране от страна на банките.	4
3. Незадоволителна образователно-квалификационна структура на заетите в отрасъла.	4
4. Монокултурно растениевъдство.	3
5. Липса на преработващи предприятия е задържащ фактор за развитието на широкопрофилно и интензивно земеделие.	4
6. Не се прилагат възможностите за алтернативно земеделие - въвеждане на нови сортове и култури, устойчиви на суша.	3
7. Невъзможност за пълноценно използване на част от обработваемата земя поради амортизирани хидромелиоративни мрежи и съоръжения.	3
8. Поради липса на инвестиции и поради дребния размер на	3

животновъдните ферми, производителите не спазват ветеринарно-санитарните изисквания при отглеждането на животните.	
9. Западане и отмиране на производства в секторите: електроника, хранително-вкусова промишленост.	4
10. Ниска производителност на труда.	3
11. Ниска производствена активност извън общинския център, поява на натурално стопанство.	2
12. Дефицит на предприимаческа култура, знания и умения в пазарни условия, трудна приспособимост към динамичните условия на средата, пасивна съпротива на новото, консерватизъм.	3
13. Ограничено платежоспособно търсене поради влошен жизнен стандарт и ниски доходи на част от населението	2
14. Липса на крупни инвеститори ;	5
15. Лоша информираност на потенциалните инвеститори относно възможностите за инвестиране в промишлеността;	5
16. Лошо стопанисване на съществуващата материална и техническа база в неработещите предприятия.	5
<u>Възможности</u> 	Оценка
1. Подобряване на условията за кредитиране в селското стопанство.	2
2. Увеличаване на възможностите за усвояване на средства от структурни фондове на ЕС след приемането ни през 2007 г.	5
3. Възстановяване на традициите в лозарството, овощарството и зеленчукопроизводството.	3
4. Възстановяване и развитие на поливно земеделие.	2
5. Развитие на алтернативно и биологично земеделие.	2
6. Ползване на съществуващата образователна структура – ПГ “К. А. Тимирязев” за осигуряване на висококвалифицирани кадри за аграрния сектор в условията на непрекъснатия процес на професионалното обучение на заети и квалификация на безработни.	3
7. Развитие на местния потенциал.	2
8. Адекватна политика от страна на държавата за установяване на защитни изкупни цени на селскостопанската продукция.	5
9. Привличане на външни инвестиции на базата на доброто геостратегическо положение.	5
10. Отлични възможности за инвестиране на т. нар. “кафява поляна”;	4
11. Възможности за рационално използване на почти всички видове транспортно обслужване;	1
12. Създаване на добре работещи и печеливши предприятия въз основа на съществуващата материална и техническа база и квалифицираната работна ръка.	3
13. Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с модернизация на производството и повишаване конкурентноспособността на икономиката.	4
14. Привличане на субсидии от местни фирми за решаване на общи за цялата община проблеми чрез развитие на формите на общественостно партньорство.	3
15. Макроикономическа стабилност, породена от устойчивите стойности на ОЛП, валутен курс, инфлация.	4
16. Усъвършенстване на държавната политика – провеждане на насърчителна държавна политика по отношение на МСП и земеделието, ускоряване на процесите на децентрализация на държавната	4

администрация. 17. Обща политическа стабилност поради отсъствието на сериозни рискове от регионален политически характер.	3
<u>Заплахи</u> 	Оценка
1. Слабата и недотам активна намеса на държавата за подпомагане на селското стопанство и липсата на регулация на изкупните цени на селскостопанската продукция водят до ликвидиране на някои селскостопански производства	5
2. Съществуват рискове от природни бедствия и лоши климатични условия: екстремални температури, засушаване, лоши атмосферни условия или бедствия, които силно и продължително да въздействат на селското стопанство и туризма.	4
3. Фалиране на дребните селскостопански производители.	3
4. Липсата на достатъчно инвестиции от страна на производителите и преференции от страна на държавата, прави продукцията неконкурентноспособна за вътрешния и пазарите на ЕС след 2007 г.	5
5. Липсата на компетенции и непознаването на принципите на аграрната политика на ЕС от страна на земеделските производители ги прави неподготвени за реалностите след 2007 г.	4
6. Недостатъчна степен на децентрализация и развитие на местното управление. Голяма зависимост на общините от централното бюджетно финансиране.	5
7. Засилване на конкуренцията от страна на европейски стоки и услуги.	5

5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор

От направения анализ на ситуацията и SWOT – анализ на стопанския сектор можем да направим следните изводи относно настоящото и бъдещо му развитие:

- В община Две могили съществуват множество възможности за инвестиране и развитие на промишлеността; намирането на сериозни инвеститори и доброто управление биха довели до създаването на печеливши и конкурентноспособни предприятия;
- В община Две могили съществуват, макар и малко на брой добре работещи частни предприятия, които са намерили отлична среда за развитие на бизнеса си – евтина работна ръка, квалифицирани специалисти и др.;
- Започнало е създаването на условия за възникване на дейности по селски туризъм и съчетаването им с други видове туризъм на базата на туристическия потенциал – природна забележителност пещера Орлова чука.
- Определяща роля на аграрния сектор в отрасловата структура и зависимост на общинската икономика от неговото състояние и развитие.
- От изложеното в анализите могат да се направят и някои негативни изводи, като този, че не се използват достатъчно рационално общинските дадености – преходът към пазарна икономика и несъобразяването с особеностите на този преход доведоха до фалиране на много предприятия и свиване на производството в много други; гъвкавата политика на управление и доброто пазарно мислене биха отворили нови възможности за развитие на промишлеността.
- В продължение на няколко години се наблюдава рушене и разграбване на съществуващия сграден фонд и материална база на цеховете, фалирали в годините след 1989 г. В случай, че тези негативни последици продължат много скоро тази база ще стане изцяло неизползваема.
- За намаляване на негативните тенденции в развитието на промишлеността в община Две могили може да се разработи система от мерки, включваща: охрана на

съществуващия сграден фонд и материална база; информирание относно възможностите за инвестиране в община Две могили; осигуряване на условия за развитие на бизнес и протекции за инвеститорите.

- Отсъствието на преработваща земеделската продукция промишленост задържа ниско равнището на изкупните цени, “насърчава” посредническата търговия и лишава общинската икономика от допълнителен вътрешен продукт и работни места.

- Слаба активност на общината по отношение на създаване на подходящи партньорства в търсене на възможности за финансиране в рамката на ФАР-ТГС.

- Липса на благоприятни условия за развитие на предприемачество – на подходяща инфраструктура на съпътстващите услуги, на пазарни и структури за подкрепа на бизнеса в аграрния сектор, туризма и производството на стоки и услуги, на обучение и подготовка на предприемачи, на гаранционни и рискови фондове, осигуряващи финансов ресурс за стартиращи предприемачи.

- Липса на стимули за развитие на микро- и малки предприятия – подходяща преференциална данъчна политика.

2. Човешки ресурси

Заетост и безработица

Заетите през 2003 г. се увеличават с 4% спрямо 1999 г. Известни колебания се наблюдават през 2000 г. и 2001 год., но като цяло тенденцията е увеличение броя на заетите в община Две могили.

Заетост	1999 г.	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.
Бяла	2 357	2 139	2 734	2 839	3 460
Борово	796	717	750	853	935
Ветово	947	950	1 134	1 106	1 125
Две могили	2 227	2 112	1 934	2 087	2 323
Иваново	1 063	1 121	1 144	1 226	1 339
Русе	45 877	47 435	46 738	48 335	52 389
Сливо поле	1 044	1 056	1 031	1 041	1 151
Ценово	676	643	630	620	606

Таблица 12

По данни на НСИ наетият персонал и средната работна заплата в община Две могили е както следва:

Отрасъл	Община Две могили							
	2000 г.		2001 г.		2002 г.		2003 г.	
	Наети	СРЗ	Наети и	СРЗ	Наети	СРЗ	Наети	СРЗ
Селско, ловно и горско стопанство	476	2078	444	2273	430	2474	427	2478
Добивна и преработваща промишленост	196	1853	375	1574	340	1742	345	1949

Производство и разпределение на ел. и топлинна енергия	42	4438	*	*	*	*	*	*
Строителство	14	1296	*	*	*	*	*	*
Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили	112	1227	88	1415	147	1681	171	1836
Хотели и ресторанти	28	1559	24	1685	29	1653	31	1738
Транспорт, складиране и съобщения	131	2566	141	2701	125	3078	117	3300
Финансово посредничество	17	4169	*	*	*	*	*	*
Операции с недвижими имоти	5	925	5	883	6	1103	9	1185
Държавно управление, отбрана, ЗОО	53	3126	*	*	*	*	*	*
Образование	255	2198	246	2543	245	2943	255	3280
Здравеопазване и социални дейности	118	1685	*	*	*	*	102	2492
Други дейности	32	1268	20	1230	19	*	*	*

Таблица 13

* данните не удовлетворяват изискванията на чл. 25 и 26 от Закона за Статистиката за конфиденциалност

Община Две могили се характеризира с по-високо от средното за страната ниво на безработица. От 2000 год. нивото бележи намаляване с изключение на 2003 г., когато безработицата се увеличава с 1,7% спрямо предходната година.

Години	Регистрирани безработни - общо	Равнище на безработица - %
2000	1927	36,6
2001	1779	33,8
2002	1388	27,0
2003	1411	27,0
2004	1228	23,88
Февруари, 2005	1340	26,0

Таблица 14

Въпреки тенденцията на намаление безработицата в община Две могили остава по-висока в сравнение с безработицата в област Русе – 13,5% и в страната – 13,11% (данните са към 31.01.2005 г.)

Сред безработните преобладава дялът на безработните жени – 51,0%. Възрастовата структура на безработните се характеризира с преобладаващ дял на безработните от 45 до 54 години – 26,8 %. Тревожен е факта, че 13,6% от безработните са младежи до 24 години. Разпределението на регистрираните безработни по професионален признак се характеризира с превес на безработните без квалификация – 812 лица. Относителният им дял към 30.06.2004 год. е 67,0%. С работническа професия са 295 – 24,3%, а специалистите са – 8,7%. 51,5% от безработните са с основно образование, 30,3% са със средно образование, а 16,0% са с начална и по-ниско образование. Безработните висшисти в община Две могили са 2,2%.

Безработицата в община Две могили е един от основните проблеми. За преодоляването му принос има Дирекция Бюро по труда – гр. Бяла, която реализира национални програми на регионално ниво, а именно:

- Национална програма “От социални помощи към осигуряване на заетост”
- Национална програма “Помощ при пенсиониране”
- Програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания
- Програма за заетост на младежи с висше образование в публичната администрация
- Програма за ресоциализация
- Програма за опазване на реколта
- Стратегия за работа на Агенция по заетостта с представители на ромската общност.

Образование

Състоянието на образованието в община Две могили е следното:

А/ В основни и средни училища се обучават:

1. СОУ ”Св.Св.Кирил и Методий”	478 ученици
2. ПГ ”К.А.Тимирязев”	225 ученици
3. ОУ с. Баниска	134 ученици
4. ОУ с. Батишница	104 ученици
5. ОУ с.Бъзовец	87 ученици
6. ОУ с. Кацелово	63 ученици
7. ОУ с. Помен	47 ученици

Общият брой учениците от I до XII клас е 1138.

В с. Острица в СПИ се обучават и възпитават 47 деца.

Б/ В детски градини:

Общ брой в т. ч. в подготвителна група

1. ЦДГ гр. Две могили	145	40
2. ЦДГ с. Баниска	48	11
3. ЦДГ с. Батишница	20	4
4. ЦДГ с. Бъзовец	25	9
5. ЦДГ с.Каран Върбовка	8	2
6. ЦДГ с. Кацелово	17	5
7. ЦДГ с. Острица	14	0
8. ЦДГ с. Помен	6	2
9. ЦДГ с. Чилнов	21	4
Общо: 304		77

Общият брой на педагогическия персонал в общинските училища и целодневни детски градини е 124 души. Непедагогическият персонал в общината наброява 58 души.

В гр. Две могили функционира детска ясла със 23 деца и 7 физически лица персонал.

В с. Могилино се намира ДДМУИ.

Тревожна е тенденцията в образователната система. Вследствие на ниската раждаемост с всяка година броя на учениците, особено в съставните села на общината намалява. Ако това намаление продължи училищата в селата ще бъдат закрити, а учениците пренасочени в гр. Две могили.

От тук следва, че трябва да се потърси по-ефективен начин на обучение на децата, за намаляване на слетите паралелки и окрупняване на училищата.

В основата на човешкото развитие стои концепцията за устойчиво развитие на човека. Според нея човек има нужда в еднаква степен от добри доходи, добро здраве и добро образование.

На техническо ниво трите измерения на индекса на човешкото развитие (икономика, здраве и образование) са представени в еднаква тежест от:

- Очакваната продължителност на живот (ОПЖ);
- Комбиниран образователен индекс (КОИ);
- Реален БВП за крайно потребление на глава от населението;

Цялостният индекс представлява усреднена стойност на трите компонента. Общините и областите са третираны като ниско развити, средно развити и високо развити. По индикатора ИЧР за 2002 г. община Две могили се определя като ниско развита община.

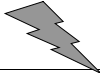
За сравнение с другите общини в област Русе е дадена Таблица 15.

Община	ОПЖ индекс	ОПЖ ранг	КОИ индекс	КОИ ранг	БВП индекс	БВП ранг	ИЧР индекс	ИЧР ранг на общината
Русе	0,772	99	0,972	15	0,680	64	0,808	1
Сливо поле	0,751	183	0,936	147	0,641	106	0,776	2
Иваново	0,754	175	0,942	122	0,615	138	0,770	3
Ценово	0,791	30	0,943	119	0,562	212	0,765	4
Борово	0,769	113	0,949	84	0,535	241	0,751	5
Бяла	0,755	170	0,945	105	0,540	234	0,747	6
Две могили	0,742	221	0,937	139	0,554	219	0,745	7
Ветово	0,749	193	0,933	161	0,549	222	0,744	8

Таблица 15

В област Русе още три общини имат ниско ниво на развитие: Ветово, Бяла и Борово. Общините Иваново, Ценово и Сливо поле са средно развити, а единствено община Русе е високо развита.

SWOT – анализ на сектор Човешки ресурси

<u>Силни страни</u> 	Оценка
1. Наличие на свободна и евтина работна ръка.	5
2. Наличие на разнообразни квалифицирани кадри и производствен опит и традиции.	4
3. Липса на етнически конфликти и напрежение.	5
4. Тенденция на намаление равнището на безработица.	4
5. Добре функционираща образователна система.	4
<u>Слаби страни</u> 	Оценка
1. Липса на административен капацитет за усвояване на външен финансов ресурс.	5
2. Увеличаване на дела на безработните и социално слабите, влошаване на съотношението между работещо и зависимо население. Устойчива структурна безработица в общината.	4
3. Спад в качеството на човешките ресурси и намаляване на общото образователно равнище на част от населението поради нисък социален статус.	4
4. Влошаване на възпроизводството на населението и на работната сила. Застаряване и намаляване на населението, засилване на емиграцията на активно население.	4
5. Недостатъчно въвличане на обществеността при решаването на въпроси от общинско значение.	3
6. Ниско развита община по показател ИЧР	5
<u>Възможности</u>	Оценка
1. Подобряване на образователното равнище на малцинствата и социално-слабите.	3
2. Развитие на местния административен капацитет и потенциал.	4
3. Развитие на човешкия фактор в областта на иновациите.	4
4. Обучение на работното място, програми за професионално обучение.	4
5. Оптимизиране на образователната система.	4
<u>Заплахи</u> 	Оценка
1. Задълбочаване на демографските проблеми.	5
2. Растящо отчуждаване на формалните институции и гражданите, отдалечаване от възможността да се изгради действащо гражданско общество.	2
3. Политическа апатия и принизено гражданско съзнание.	2

5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор

От направения анализ и SWOT анализ се оформят следните изводи и тенденции:

- Селското стопанство е отрасъл, който ангажира най-много работна ръка – 50 % през 2000 г. и 38% през 2003 г.
- Два пъти по-високо ниво на безработица в общината от средното за страната.
- Основните причини за наличие на дълготрайно безработни лица са липсата на квалификация и ниско ниво на образование. 51,5% от безработните са с основно образование.
- По-голяма част от безработните лица в община Две могили са жени.
- Индексът на човешко развитие в община Две могили за 2002 г. има по-висока стойност само спрямо община Ветово.
- Забелязва се тенденция на увеличение броя на заетите, но тя е много слабо изразена и като цяло показателят не се променя значително.
- Налице е тенденция на увеличение на средната годишна работна заплата спрямо 2000 година във всички отрасли.
- Образователната инфраструктура е добре структурирана и изградена така, че да осигури пълен обхват на подрастващите, като им осигури подходящи условия за провеждане на учебния процес, за тяхното духовно, образователно и културно израстване, за тяхното хармонично физическо развитие. За да отговори на тези задачи, част от нейните съоръжения наистина се нуждаят от реконструкция и привеждане в съответствие с новите по-високи изисквания. Освен това е необходима модернизация на учебните кабинети и оборудването им със съвременна информационна, комуникационна и мултимедийна апаратура, която да гарантира високо качество на учебния процес и на получаваните от обучаваните знания.

2. Развитие на инфраструктурата и опазване на околната среда.

На територията на общината има изградена 69 км. общинска пътна мрежа от четвърти клас и 50 км. републиканска пътна мрежа от трети клас. Част от пътната мрежа е в лошо състояние и е необходим ремонт. Главно предимство на общината е наличието на ЖП транспорт. Железопътната гара е съоръжена с маршрутнорелейна централизация. Има изградена рампа за товаро-разтоварна дейност с портален кран, но поради намаляване на товаро-потока, мобилната товарачна техника е изтеглена в гр. Русе. Общественият транспорт се извършва по утвърдена схема и задоволява нуждите на населението.

Водоснабдяването в община Две могили се осъществява от фирма “ВиК” ООД-гр. Русе с представителство в гр. Две могили. Ползват се водоизточници от с. Батин и с. Пепелина. Помпена станция “Баниска” снабдява селата Помен, Могилино и Баниска. Със собствени водоизточници са селата Кацелово, Каран Върбовка, Острица, Бъзовец, Чилнов и Батишница. Общата дължина на водопроводната мрежа в общината възлиза на 283 710м. в т. ч. външни водопроводи 96 340м. и вътрешна водопроводна мрежа 187 370м. Последната е амортизирана – корозирали стоманени и износени етернитови тръби. Извършва се частична подмяна на повредени участъци.

Изградени са 12 броя напорни резервоари с обща вместимост 5110 куб.м.

Водоизточниците в общината са 13 с общ дебит 102л/сек.

В град Две могили има изградена частична канализация за отпадни води - ЖБ “Ю.Гагарин”, ул. “Христо Ботев”, ул.”Чипровци”, ул.”Баба Тонка”, СОУ”Св.Св.Кирил и Методий” и поликлиника-гр.Две могили. Това се явява голям екологичен проблем, който дава отражение в развитието на общината. Има изготвен работен проект за изграждане на канализационна мрежа с необходимите съоръжения, но поради финансови причини изпълнението не е извършено.

На територията на общината има изградена хидромелиоративна мрежа от водопроводи и помпени станции, включващи част от землището на гр. Две могили, с. Пепелина и с. Баниска. Напоителните полета на първите две землища са на V напорно ниво, поради което се оскъпява поливането. Хидросъоръженията са силно амортизирани, с липсващи възлови арматури, което ги прави практически неизползваеми.

Електрозахранването на общината се осъществява чрез изградена електропреносна и електроразпределителна мрежа. Има една подстанция и 60 броя трафопоста в населените места.

Т.В. Далекосъобщения в града обслужва територията на община Две могили, Борово и част от община Иваново. Всички населени места са телефонизирани, осигурени с национален и международен достъп и радиофицирани. За нормално приемане на Т.В. сигнали на територията на общината са построени 5 бр. ретранслатори – в селата Баниска, Бъзовец, Острица, Каран Върбовка и Кацелово.

В община Две могили са изградени 5 базови станции и съоръжения на Мобил Тел, чрез които се осъществява покритие на мобилните връзки.

Задоволеността на населението с жилища може да се оцени като много добра. През 2003 на територията на общината има 5750 жилища. На човек от населението се падат по 0,49 жилища.

Населението и фирмите се обслужват от ТБ”ОББ”АД клон гр. Две могили, банка ДСК – ЕАД, Пощенска Банка и клон на СИБАНК. В града има представителство на ЗК”Булстрад” и ДЗИ.

Здравното обслужване на населението се извършва от 6 лични лекари, 4 стоматолози и 6 фелдшери. Осъществява се в три звена:

А/ поликлиника Две могили

Б/ фелдшерски здравни участъци в Батишница, Острица, Каран Върбовка, Чилнов, Могилино и Помен.

В/ селски здравни участъци

Поликлиника в Две могили се посещава от специалисти на I-во ДКЦ Русе.

В община Две могили функционира социален патронаж. Наети безработни по национална програма “От социални помощи към осигуряване на заетост” се грижат за възрастни и болни хора чрез предоставяне на готова храна и грижа за домовете им. Дейността на патронажа е разширена и от 40 души през миналата година тази година се обслужват 85 души от гр. Две могили и над 70 в селата Кацелово, Каран Върбовка и Острица.

В общината са построени и функционират 11 бр. културни домове /читалища/ със салони и библиотеки. В читалище Баниска е създадена музейна сбирка, показваща бита на местното население. В СОУ “Св.св. Кирил и Методий” Две могили има етнографска сбирка.

Към Детския комплекс са създадени танцов състав за народни хора “Раличка”. Към читалище с. Чилнов има певческа група за местен фолклор “Чилновски баби”.

Добре развит в община Две могили е и спортът. В тази област решаващо значение има физкултурно дружество “Филип Тотю”. В населеното място има учреден футболен клуб “Филип Тотю”, който съдейства за създаване на аматьорски отбор по футбол. Към клуба са сформирани три футболни отбора – мъже, които играят в “А” областна група, юноши-младша възраст и деца, играещи в Зона Русе. Всяка седмица на стадиона се провеждат футболни срещи между отбори от областта и региона. Има сформирани отбор по тенис на маса. За развитие на спорта в СОУ “Св.св. Кирил и Методий” има изградена подходяща инфраструктура – голям физкултурен салон, плувен басейн. Поради финансово-технически причини басейнът не функционира. Спортната площадка в двора на училището е в лошо състояние.

Във всяко село има християнски храм и мюсюлмански в Две могили, Бъзовец, Батишница, Помен и Каран Върбовка.

В землищата на селата Помен, Кацелово, Бъзовец и Чилнов има изградени паметници на загиналите в Руско-турската война. В гр. Две могили се намира къщата музей и гробът на национал революционера Филип Тотю. На същия има построен паметник в центъра на града.

В общината има регистрирани неправителствени организации – сдружение на билкопроизводителите и на пчеларите, НПО “Гражданско обединение за развитие на гр. Две могили”, НПО “Спортен клуб “Спортист”-с. Баниска.

Община Две могили не се причислява към райони, определени като замърсители на околната среда.

Потенциално опасните обекти, водещи се на отчет в общината са: склад за пестициди и торове, складовете за агрохимически препарати на бившите ТКЗС в ликвидация. Понастоящем съвместно с органите на ГЗ и РИОСВ са извършени щателни проверки и набелязани мерки за решаване и отстраняване на проблемите.

Като опасен замърсител на въздуха около с. Батишница и гр. Две могили са вредните емисии от амоняк, резултат от производството на дунапрен в “Органика-България” ЕООД.

Преминаващите през територията на общината реки Черни Лом и Баниски Лом са чисти от техническа гледна точка, тъй като в акваторията им няма работещи предприятия, замърсяващи ги с непречистени промишлени води. Основни замърсители на почвата и водата са битовите отпадъци и отпадъците от животновъдството, които се изхвърлят на нерегламентираните места. В общината има 20 бр. регламентирани сметища. Обезвреждането на отпадъците се осъществява чрез запръстяване. В общината функционира система за сметосъбиране, която от тази година обслужва всички населени места. Голям проблем са нерегламентираните сметища, които трябва да се заравнят и рекултивират. Не по-малък проблем е и поддържането на почистените сметища.

SWOT – анализ на сектор Развитие на инфраструктурата и опазване на околната среда

<u>Силни страни</u> 	Оценка
1. Развита транспортна инфраструктура – определящ е трансграничен коридор № IX. , наличие на ж.п. линия.	5
2. Компактна селищна мрежа и добра транспортна обвързаност между общинския център и съставните села.	4
3. Сравнително добро състояние на общинската пътна мрежа.	5
4. Задоволени нужди на населението от питейна вода.	4
5. Чиста околна среда.	5
<u>Слаби страни</u> 	Оценка
1. Изчерпан капацитет на някои общински сметища. Наличие на нерегламентирани сметища.	5
2. Неправомерно ползване на питейна вода за поливане на земеделски земи или за други дейности.	4
3. Липса на пречиствателна станция за отпадни води.	4
4. Амортизирана урбанизирана среда (занемарено благоустройство, незавършено строителство на обекти)	4
5. Лошо състояние на третокласната и четвъртокласната пътна мрежа.	4
6. Амортизирани хидромелиоративни съоръжения.	3
7. Неизползване на изградена инфраструктура – плувен басейн и лоши условия за развитие на спорта.	3

<u>Възможности</u>	Оценка
1. Решаване на проблемите с депонирането на отпадъците.	5
2. Подобряване състоянието на атмосферния въздух, почвите и повърхностните води.	5
3. Развитие на водностопанската система – подобряване на управлението на водните ресурси и прекратяване на практиката питейни води да се използват за други цели.	4
4. Рационално използване на ресурса от минерална вода.	5
5. Подобряване на техническата инфраструктура.	3
6. Ефективно и екологосъобразно използване на съществуващите природни ресурси и алтернативни енергоизточници – природен газ, слънчева енергия; модернизация на съществуващите и внедряване на съвременни енергоспестяващи технологии.	4
<u>Заплахи</u> 	Оценка
1. Недостиг на ресурси и правомощия от страна на общинската администрация за ефективно управление на околната среда.	5
2. Пренебрегване на грижите към природното и културно-историческо наследство, благоустройството и инфраструктурните мрежи поради липса на достатъчно ресурси за поддържането им.	4
3. Неадекватност на националната нормативна уредба , регламентираща общинските ресурси за изпълнение на дейностите по управление на околната среда, породена от силно централизирано държавно управление.	5

5 – много важен фактор; 1 – маловажен фактор

От направения SWOT анализ се оформят следните изводи:

- Лошо състояние на третокласната пътна мрежа, която се нуждае от рехабилитация.
- Необходимо е да се модернизира железопътния път, локомотивния и вагонния парк, за да бъде жп инфраструктурата на равнището на изискванията на ЕС, но това не е по силите на общината.
- Наличната енергийна инфраструктура се нуждае от реконструкция.
- Водопреносната система в голямата си част е амортизирана и е причина за загуби на питейна вода и за влошаване на нейното качество.
- Канализационната система е в критично състояние. Използват се септични ями и попивни кладенци, което води до влошаване качеството на питейната вода.
- Съобщителната инфраструктура може да се оцени като добра, но тя трябва да се модернизира. На населението трябва да се осигури широк достъп до всеобхватна информация чрез използване на съвременните комуникационни технологии – телемаркетинг, центрове за поръчка по телефона, бизнес услуги и др. В бъдеще е необходимо усилията да се съсредоточат по отношение разширяване обхвата на кабелните оператори, чиито услуги да достигнат и в съставните села на общината. Интернет-мрежата трябва да обхване цялата територия на общината, за да осигури високоскоростен достъп на населението до световната и

националната информационна мрежа. Необходимо е да се премине от аналогов към цифров модел на централите на ТВ “Далекосъобщения”.

- Налице е проблем с нерегламентираните сметища и с изчерпване капацитета на регламентираните сметища.

Въз основа на анализа на икономическото и социалното развитие на община Две могили се формулира стратегията за устойчиво развитие, която се основава на използване на силните страни за реализиране на възможностите и преодоляване на слабостите, за да се редуцират опасностите.

ВИЗИЯ НА ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ:

Какъв бихме искали да бъде обликът на община Две могили след 20 години? Синтезираният и кратък отговор на този въпрос може да се формулира така:

“Община Две могили – от изостанал селски район към развиващ се район с подобрени социални, икономически и екологични условия в населените места, с постигнат икономически растеж, без да се нарушава баланса на ресурсите.”

Стратегическата роля на община Две могили за осъществяване на това виждане за бъдещето се свежда до следните приоритетни направления:

1. Подобряване стандарта на живот.
2. Растеж на икономиката и намаляване на безработицата.
3. Развитие на селското стопанство.
4. Развитие на селски и еко-туризъм.

По споменатия приоритет **“Подобряване стандарта на живот”** може да постигнем следните цели:

-Да се постигне рехабилитация на местната инфраструктура;

-Да се подобри екологичната обстановка

По тези цели са предвидени следните мерки:

- Ремонт на уличната пътна мрежа.
- Премахване на нерегламентираните сметища във всички населени места.
- Изграждане на регионално сметище в партньорство със съседни общини.
- Газификация на град Две могили.
- Ремонт на стадион в гр. Две могили.
- Подобряване на спортната база на клуб “Спортист” в с. Баниска.
- Подобряване на спортната база в СОУ “Св. св. Кирил и Методий”, гр. Две могили.
- Ремонт на детска ясла в гр. Две могили.
- Енергийна реконструкция на сградата на общината в гр. Две могили.
- Ремонт на ДДМУИ, с. Могилино.
- Реконструкция СОУ, гр. Две могили.
- Ремонт ЦДГ, гр. Две могили.
- Ремонт ОУ, с. Баниска .
- Ремонт ОУ, с. Бъзовец.
- Обособяване на “Зона на здравето” в боровата гора.
- Отводнителен канал кв. ”Възраждане” гр. Две могили.
- Почистване и рехабилитация на бента между с. Горско Абланово и с. Кацелово.
- Изграждане на пречиствателна станция и канализация за отпадни води.

По приоритет **“Растеж на икономиката и намаляване на безработицата”** целите са:

-Привличане на инвестиции за адаптиране на съществуващите производства към Европейските стандарти и изисквания и разкриване на нови с оглед разширяване на данъчната основа на общинските приходи.

-Стабилизиране на заетостта и подобряване на качеството на работната сила.

Мерки по цел 1 са:

- Осъществяване на инвентаризация на общинската собственост на територията на общината, идентифициране на подходящи сгради и терени за предоставяне за стопанска дейност и създаване на база данни за тях с възможностите за продаване, отстъпване на право на строеж, даване под наем или концесия, както и предоставяне за безвъзмездно ползване.
- Изготвяне и разпространение на информационни материали, ориентирани към потенциални инвеститори в общината; поддържане на актуален Интернет-сайт, издаване и разпространение на каталози, брошури, промоциращи общината и възможностите за инвестиции.
- Разработване на общинска програма за насърчаване развитието на малките и средните предприятия в общината.

Мерки по Цел 2 са:

- Включване в регионални и национални програми за трудова заетост.
- Организиране на квалификационни курсове и курсове за повишаване на грамотността.

По третия приоритет **“Оптимизиране на селскостопанското производство и прилагане на европейските стандарти в развитието на отрасъла”** са определени следните цели:

-Възстановяване и развитие на поливното земеделие.

-Неутрализиране на вредните последствия от сушата.

-Усвояване на финансови средства по европейски програми.

-Развитие на пазарна инфраструктура, осигуряваща реализацията на земеделска продукция.

-Възстановяване на загубили позиции направления на селското стопанство.

-Развитие на пчеларството.

-Стимулиране на биологично земеделие.

-Привеждане на животновъдството към изискванията на Общата селскостопанска политика на ЕС и условията за реализация на пазарите на Общността.

Съответно мерките по предвидените цели са :

- Възстановяване на хидромелиоративната мрежа от водопроводи и иригационни и мелиоративни съоръжения.
- Проектиране и изграждане на общински пазар за животни.
- Създаване на нови масиви с ябълки, праскови, сливи, череши и вишни.
- Възстановяване на изоставените лозови насаждения и създаване на нови от квотата на бракувани и изкоренени масиви.
- Стимулиране на зеленчукопроизводството – оранжерийно и полско.
- Осигуряване на терени за постоянни и временни пчелини.
- Изграждане на център за предоставяне на актуална информация относно изискванията на ЕС за аграрния сектор.
- Изграждане на център за прогнози и маркетинг на вътрешните и международни пазари за селскостопанска продукция.
- Изграждане на център за обучение на фермери и земеделски производители за подготовка на проекти по инвестиционни програми, финансиращи аграрния сектор
- Разработване на математически модел и икономически анализ на алтернативното и биологично земеделие в района на община Две могили.
- Изработване на биологична карта на община Две могили.
- Предоставяне на пасища, мери и ливади от ОПФ за насърчаване създаването на специализирани ферми за говедовъдство, биволовство и овцевъдство.

- Привеждане на условията за отглеждане на животни в кравефермата в гр. Две могили в съответствие с изискванията на ЕС и Общата селскостопанска политика.
- Привеждане на условията за отглеждане на животни в кравефермата в с. Баниска в съответствие с изискванията на ЕС и Общата селскостопанска политика.

По приоритет **“Развитие на селски и еко-туризъм”** са определени няколко цели:

-Устойчиво развитие на туризма на територията на общината и утвърждаването му като приоритетен отрасъл.

-Разумно използване на околната среда за създаване на условия за отдих и развлечения на жителите на общината и нейните гости.

-Подпомагане на инициативата разкриване на нови работни места в сферата на туризма.

-Съвместна работа по въпросите на туризма с други общини в България.

По първа Цел се предвиждат следните мерки:

- Изготвяне на рекламни и други материали, презентиращи обектите на туризъм в общината.
- Разработване и реализиране на местни стратегии и планове за развитие на туризма.

По Цел 2 мярката :

- Поддържане паркове и градини в населените места.

По Цел 3 мерките са следните:

- Финансово подпомагане дейността по промоциране на туристически обекти.
- Поощряване на фирми, развиващи туристически услуги.

По Цел 4:

- Проучване възможността за сключване на договори за сътрудничество с други общини в страната за съвместна работа в сферата на туризма.

“Подобряване стандарта на живот”

Мярка	Индикатор за постигнатото	Срок за постигане	Отговорна институция	Необходими средства	Източници на финансиране			
					Средства на местните власти	Средства от държавния бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни средства
Ремонт на уличната пътна мрежа.	Дължина (в километри) на изградени или подобрени пътища	2007-2013	Община Две могили	1 890 000	0	890 000	1 000 000	0
Премахване на нерегламентираните сметища във всички населени места.	Рехабилитирана площ – дка и % от подлежащата на рехабилитация;	2011-2012 г.	Община Две могили	200 000	15 000	35 000	150 000	0
Изграждане на регионално сметище в партньорство със съседни общини.	Изградено регионално сметище	2013 г.	Община Две могили, Борово, Бяла, Ценово, Полски Тръмбеш и Опака	5 079 000	0	5 079 000	0	0
Газификация на град Две могили.	% на домакинствата, включени в газифицирането	2013 г.	Община Две могили	3 000 000	0	0	0	3 000 000

Ремонт на стадион в гр. Две могили.	Ремонтирана площ	2008 г.	Община Две могили, НПО, Физкултурно дружество "Филип Тотю"	15 000	2 000	0	13 000	0
Подобряване на спортната база на клуб "Спортист" в с. Баниска.	Брой спортни съоръжения	2007 г	Община Две могили, НПО	50 000	0	0	40 000	10 000
Подобряване на спортната база в СОУ "Св. св. Кирил и Методий", гр. Две могили.	Брой спортни съоръжения	2009 г.	Община Две могили, НПО, СОУ "Св. св. Кирил и Методий", гр. Две могили.	100 000	0	0	80 000	20 000
Ремонт на детска ясла в гр. Две могили.	Ремонтирана площ, подобрени санитарно-хигиенни условия	2008 г.	Община Две могили	20 000	10 000	10 000	0	0
Енергийна реконструкция на сградата на общината в гр. Две могили.	% на намаление на разходи за гориво	2009 г.	Община Две могили	100 000	20 000	0	80 000	0
Ремонт на ДДМУИ, с. Могилино.	Ремонтирана площ, подобрени социално-битови условия	2007-2008	Община Две могили	120 000	0	120 000	0	0

Реконструкция СОУ, гр. Две могили - обзавеждане	Брой бенефициенти	2007-2008	Община Две могили	170 000	50 000	0	120 000	0
Ремонт ЦДГ, гр. Две могили	Брой бенефициенти,	2007-2008	Община Две могили	20 000	20 000	0	0	0
Ремонт ОУ, с. Баниска	Брой бенефициенти	2007-2008	Община Две могили	30 000	30 000	0	0	0
Ремонт ОУ, с. Бъзовец	Брой бенефициенти	2007-2008	Община Две могили	20 000	20 000	0	0	0
Обособяване на "Зона на здравето" в боровата гора.	Площ на почистена територия в дка, брой бенефициенти	2009 г.	Община Две могили	30 000	10 000	0	20 000	0
Отводнителен канал кв. "Възраждане" гр. Две могили	Площ на почистена територия в дка, Отводнителен канал, Брой на бенефициентите	2007 г.	Община Две могили	5 000	5 000	0	0	0
Почистване и рехабилитация на бента между с. Горско Абланово и с. Кацелово.	Почистена площ в дка	2009 г.	Община Две могили	200 000	0	170 000	30 000	0

Изграждане на пречиствателна станция и канализация за отпадни води.	Пречиствателна станция, %отпадни води, подложени на първично пречистване, % отпадни води, подложени на вторично пречистване, % на домакинствата, включени в общата канализация	2009 - 2011 г.	Община Две могили	6 150 000	0	1 150 000	5 000 000	0
---	--	----------------	-------------------	-----------	---	-----------	-----------	---

Растеж на икономиката и намаляване на безработицата

Мярка	Индикатор за постигнатото	Срок за постигане	Отговорна институция	Необходими средства	Източници на финансиране			
					Средства на местните власти	Средства от държавния бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни средства
Осъществяване на инвентаризация на общинската собственост на територията на общината, идентифициране на подходящи сгради и терени за предоставяне за стопанска дейност и създаване на база данни за тях с възможностите за продаване, отстъпване на право на строеж, даване под наем или концесия, както и предоставяне за безвъзмездно ползване.	Готова база данни.	2009 г.	Община Две могили	2000	2000	0	0	0

Изготвяне и разпространение на информационни материали, ориентирани към потенциални инвеститори в общината; поддържане на актуален Интернет-сайт, издаване и разпространение на каталози, брошури, промоциращи общината и възможностите за инвестиции.	Поддържан сайт, информационни материали, брошури и др.	2008 г.	Община Две могили	4000	4000	0	0	0
Разработване на общинска програма за насърчаване развитието на малките и средните предприятия в общината.	Общинска програма; Брой на малки и средни предприятия, които получават бизнес услуги	2008 г.	Община Две могили	1000	1000	0	0	0
Включване в регионални и национални програми за трудова заетост.	Проведени активни мерки на местните пазари на труда, Брой новоразкрити работни места	2007- 2013 г.	Община Две могили, ДА "Бюро по труда"	70 000	21 000	49 000	0	0

Организиране на квалификационни курсове и курсове за повишаване на грамотността.	Брой, относителен дял и индекси на изменение на лицата, преминали през обучение	2007-2011 г.	Бюро по труда, НПО, община Две могили	100 000	0	0	100 000	0
--	---	--------------	---------------------------------------	---------	---	---	---------	---

“Оптимизиране на селскостопанското производство и прилагане на европейските стандарти в развитието на отрасъла”

Мярка	Индикатор за постигнатото	Срок за постигане	Отговорна институция	Необходими средства	Източници на финансиране			
					Средства на местните власти	Средства от държавния бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни средства
Възстановяване на хидромелиоративната мрежа от водопроводи и иригационни и мелиоративни съоръжения.	1 понтон-тласкач, 3 ПС, 100 км канали, 100000 дка	2007-2013 г.	ИА по хидромелиорации; “Напоителни системи” АД	6 800 000	0	0	6 800 000	0
Проектиране и изграждане на общински пазар за животни	Общински пазар	2007 г.	Община Две могили	32 000	32 000	0	0	0
Създаване на нови масиви с ябълки, праскови, сливи, череши и вишни	2000 дка	2007-2011 г.	ОС “ЗГ”, община Две могили	1 500 000	0	0	750 000	750 000
Възстановяване на изоставените лозови насаждения и създаване на нови от квотата на бракувани и изкоренени масиви.	12 населени места, 1000 дка	2008-2011 г.	ОС “ЗГ”, община Две могили	4 500 000	0	0	3 600 000	900 000
Стимулиране на зеленчукопроизводството – оранжерийно и полско.	1200 дка	2008-2009 г.	ОС “ЗГ”, Община Две могили	6 300 000	0	0	3 300 000	3000 000

Осигуряване на терени за постоянни и временни пчелини.	Увеличение на пчелните семейства	2008 г.	Община Две могили	20 000	20 000	0	0	0
Изграждане на център за предоставяне на актуална информация относно изискванията на ЕС за аграрния сектор.	1 център, 8 земеделски кооперации, 500 земеделски производител и	2007-2008 г.	Община Две могили	25 000	10 000	5000	10 000	0
Изграждане на център за прогнози и маркетинг на вътрешните и международни пазари за селскостопанска продукция.	1 център, 8 земеделски кооперации, 500 земеделски производител и	2007-2008 г.	Община Две могили	25 000	10 000	5000	10 000	0
Изграждане на център за обучение на фермери и земеделски производители за подготовка на проекти по инвестиционни програми, финансиращи аграрния сектор	1 център, 8 земед. кооперации, 20 зем. производител и, 20 частни стопани	2007 г.	Община Две могили, НПО	20 000	0	0	20 000	0

Разработване на математически модел и икономически анализ на алтернативното и биологично земеделие в района на община Две могили.	25 фермери, 2 земед. кооперации	2009 г.	Община Две могили	5 000	0	0	5 000	0
Изработване на биологична карта на община Две могили – почвен състав, почвено плодородие.	Земеделски кооперации, зем. производител и, частни стопани	2007-2013 г.	Община Две могили, ОД “ЗГ”, ОБС “ЗГ”	2 100 000	0	0	2 100 000	0
Предоставяне и рекултивиране на пасища, мери и ливади от ОПФ за насърчаване създаването на специализирани ферми за говедовъдство, биволовъдство и овцевъдство.	Брой специализирани ферми	2008 – 2009 г.	Община Две могили	50 000	0	0	50 000	0
Привеждане на условията за отглеждане на животни в кравефермата в гр. Две могили в съответствие с изискванията на ЕС и Общата селскостопанска политика.	1 кравеферма	2008-2009	МЗГ, община Две могили, ОБС”ЗГ”	4 400 000	0	0	4 000 000	400 000
Привеждане на условията за отглеждане на животни в кравефермата в с. Баниска в съответствие с изискванията на ЕС и Общата селскостопанска политика.	1 кравеферма	2009-2010	МЗГ, община Две могили, ОБС”ЗГ”	4 000 000	0	0	4 000 000	0

“Развитие на селски и еко-туризъм”

Мярка	Индикатор за постигнатото	Срок за постигане	Отговорна институция	Необходими средства	Източници на финансиране			
					Средства на местните власти	Средства от държавния бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни средства
Изготвяне на рекламни и други материали, презентиращи обектите на туризъм в общината.	Увеличение на туристопотока	2009 г.	Община Две могили	15 000	5 000	0	10 000	0
Разработване и реализиране на местни стратегии и планове за развитие на туризма.	Брой разработени стратегии и планове	2010 г.	Община Две могили	1000	1000	0	0	0
Поддържане паркове и градини в населените места.	Поддържана площ - дка	2007 – 2013 г.	Община Две могили	210 000	0	210 000	0	0
Финансово подпомагане дейността по промоциране на туристически обекти.	Брой на нови маркетингови инициативи за промоциране на туристическия бизнес; Среден брой посетители на ден	2009 – 2010 г.	Община Две могили	3 000	0	0	0	3 000
Поощряване на фирми, развиващи туристически услуги.	Брой на фирмите, развиващи туристическа дейност	2010 – 2011 г.	Община Две могили	50 000	0	0	50 000	0

Проучване възможността за сключване на договори за сътрудничество с други общини в страната за съвместна работа в сферата на туризма.	Брой на договори и проекти, структура и обхват на проектите	2009 г.	Община Две могили	2 000	2 000	0	0	0
---	---	---------	-------------------	-------	-------	---	---	---

